

Posudek diplomové práce

Diplomand: Alexandra Dekanová
Studijní obor: španělština
Téma práce: *Octavio Paz – Pere Gimferrer. „Poezie je druhem přátelství. Poezie: souhra, souzvuk.“*
Rozsah: 101 str.
Vedoucí: Doc. PhDr. Hedvika Vydrová
Oponent: Dr. Juan Antonio Sánchez
Datum obhajoby: 19. 9. 2007

Inspirací pro diplomní práci Alexandry Dekanové se stal vztah dvou literátů: Octavia Paze a Pera Gimferrera. Jde o vztah pozoruhodný z celé řady důvodů: Paz (1914-1998), nositel Nobelovy ceny za literaturu, je Mexičan, který zahájil svou literární dráhu v době doznívajících avantgardních výbojů třicátých let 20. století, Gimferrer (1945), nositel španělské Národní ceny za literaturu, je o dvě generace mladší bilingvní Katalánec, jehož dílo vneslo v 60. letech novou dynamiku do španělsky i katalánsky psané poezie. Pazovo dílo se uzavřelo, Gimferrerovo se stále dotváří.

Neméně pozoruhodný je i textový materiál (O. Paz. *Memorias y palabras*, 1991), který se stal východiskem práce. Je jím jednostranně publikovaná větší část korespondence, kterou oba spisovatelé mezi sebou udržovali po třicet let a kterou ukončila až Pazova smrt. Jak autorka s jistým chápavým pobavením upozorňuje, přesto (nebo právě proto), že tím „posedlejším“ v udržování korespondenčního kontaktu byl Gimferrer, pouze Paz byl ochoten svůj podíl na korespondenci zveřejnit.

Diplomandka nás nejprve zasvěceně provází všemi složitými peripetemi osobního vztahu obou tvůrců. Zmíněnou jednostrannost základního výchozího materiálu vyvažuje neustálou konfrontací s fakty, jež vyplývají z jiných, nepistolárních děl obou autorů (především Gimferrerových *Lecturas de Octavio Paz* (1980)). Již z toho je zřejmé, že i v této faktografické analýze „výměny balíků“, jak půvabně nazývá hmatatelnou podobu Pazovy a Gimferrerovy korespondenční aktivity, zůstává pevně zakotvena v její povaze literárního textu, v její literárnosti.

Té se pak věnuje v další části práce. Těžištěm její reflexe se pochopitelně stává pojetí poezie, básnického slova a básníka u obou autorů. Pasáže z Pazových dopisů doplňuje a konfrontuje s latentně přítomnými replikami Gimferrera, s názory, jež k těmto tématům oba vyslovili ve svých četných eseích a zejména s konkrétními verši a básněmi z rozsáhlého lyrického díla Gimferrerova a Pazova. Z této důmyslně budované komparace, která se opírá i o některé myšlenkové a umělecké inspirační zdroje sdílené oběma autory (Eliot, strukturalismus; zde by jistě bylo možné v nějaké další navazující práci jít do větší šíře i hloubky) přesvědčivě vyvstává základní koncept poezie, naznačený již titulem práce: pojetí poezie jako výsostné komunikace člověka s člověkem a se světem. Napadá mě v této souvislosti zasutý význam slova „korespondence“ odpovídající duchu Baudelairových „Correspondances“: jako gesta, které rozkrývá svět jevů a nastoluje řád podstaty.

Práce Alexandry Dekanové je neotřelá svým východiskem i celkovým pojetím. Nastavuje dílu obou autorů jakési pomyslné zrcadlo, které je odráží navzájem, ale také v širších a obecnějších souvislostech kulturního dění 20. století. Opírá se o rozsáhlou primární i sekundární literaturu. Mohla by se stát podkladem pro případné rigorózní řízení (v tom případě bych doporučila zpracovat český souhrn, možná i více koncentrovat závěr).

Navrhuji, aby byla hodnocena jako **výborná**.

V Praze 11. 9. 2007

Doc. PhDr. Hedvika Vydrová